

Mehman Məmmədli oğlu Səfərov birinci Qarabağ müharibəsi zamanı Neftçala şəhərinin verdiyi ilk qurban, ilk şəhiddir. Onda müharibə hələ çox qızıxmamış, geniş miqyas almamışdı, təzə başlayır, münafişə adlanırdı. Adamlar da müharibəyə çox alışmamışdılar, ona vahimə ilə baxır, bu müharibənin aqibətindən qorxurdular. Həmin səbəbdən səfərbərlik çətin gedirdi, döyüşə əsas könüllülər yollanırdılar. Elə Mehman Səfərov da Neftçala şəhərinin ilk könüllülərindən idi, bu şəhərin ilk şəhidi də oldu...

1992-ci il iyulun 17-də axşam şəhər ictimaiyyəti Mehmanın cənazəsini böyük izdihamla qarşıladı, ertəsi günü tən-tənə ilə, dərin ehtiram hissi ilə aparıb şəhər qəbristanlığında dəfn etdi, bu qəbristanlığa da ilk Qarabağ şəhidinin məzarı düşdü. O vaxtdan Mehman Səfərovun əziz xatirəsi bütün neftçalılar tərəfindən daim dərin ehtiram hissi ilə yad edilir, doğum və şəhid olma günlərində bir-birindən maraqlı tədbirlər keçirilir.

Mehman Səfərovun bu ilki anım günü xüsusilə yüksək ehtiram hissi ilə qeyd edilib. Bu da təsadüfi deyil. Yaşasaydı indi Mehmanın 50 yaşı tamam olacaqdı. Xatırladaq ki, Mehman Məmmədli oğlu Səfərov 12 aprel 1972-ci ildə Neftçala şəhərində anadan olub. Neftçala şəhər İnternet məktəbində, Bakı Mədəni-Maarif Texnikumunda təhsil alıb. Həqiqi hərbi xidmətini sovet ordusu sıralarında Ukraynanın Krivoy Roq şəhərində keçirib. Qarabağda münafişə qızıxanda orada dözməyərək Azərbaycana gəlib, könüllü müharibəyə gedib, ön xəttədi döyüşlərdə cəsarətlə iştirak edib. 1992-ci il iyul ayının 15-də Ağdərənin Atek kəndi uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olub, iyulun 18-də Neftçala şəhər Şəhidlər Xiyabanında ehtiramla dəfn edilib.

Şəhidin anım gündündə Neftçala rayon icra hakimiyyətinin, Yeni Azərbaycan Partiyası rayon təşkilatının, rayon Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin məsul işçiləri, şəhidin adını daşıyan Neftçala şəhər inteqrasiya təlimli, internat tipli gimnaziyasının kollektivi, bu gimnaziyanın məzunu olan müharibə iştirakçıları, 44 günlük Vətən müharibəsi şəhidlərinə həsr olunmuş "XXI əsrin Qarabağnaməsi" əsərinin müəllifləri, rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri şəhidin abidəsi onunə gələrək ora tər çiçəklər düzmüş, ailəsinə baş çəkərək ürək sözlərini söyləmişlər.

SƏHİD ANASI GÜLNAZ SƏFƏROVA: "O ÇOX DANİŞMAĞI SEVMƏZDİ, FİKRİNİ DAIM İŞİ, ƏMƏLİLƏ DEYƏRDİ"

Şəhidin anası Gülnaz xanım Səfərova oğlunun xatirəsini yad etmək üçün ona baş çəkməyə gələnləri dərin ehtiramla qarşılayıb hörmətlə yola salmış, onlara səmimi minnətdarlığını bildirmişdir. Gülnaz xanım qəhrəman oğlu barədə ürək dolusu danışaraq bunları söyləmişdir:

"Mənim Mehman balam anadan qəhrəman kimi doğulmuşdu. Yaraşlıq, vüqarlı bir oğul idi, yoldaşları arasında həmişə sayılıb-seçilir, sevilirdi, tay-туşları onun xətrini çox istəyirdilər. Uşaq vaxtından çox danışmağı sevməz, fikrini həmişə işi, əməli ilə bildirirdi. Elə xasiyyətinə uyğun da özünə iş, peşə seçmişdi, istedadlı bir rəqqas idi. Şəhər internat məktəbinin səkkizinci sinfini bitirdikdən sonra meylini mədəniyyət sahəsinə salmış, Neftçala şəhər mədəniyyət evinin nəzdindəki mahnı və rəqs ansamblının fəal üzvlərindən birinə çevrilmiş, bu ansamblı birlikdə keçmiş SSRİ-nin çox yerlərini, respublikalarını, iri şəhərlərini gəzmiş, hər yerdə çıxışları sevilmiş, bəyənilmişdi. Bu qabiliyyətini görə rayon mədəniyyət şöbəsi onu Bakı Mədəni-Maarif Texnikumuna yönəltdi. İmtahanlarını uğurla verib həmin texnikuma daxil olmuşdu. Ancaq orada təhsilini başa vura bilmədi. 1990-cı ildə onu həqiqi hərbi xidmətə çağırırlar...

O vaxtlar çox ağır, qarışıq illər idi, SSRİ kimi nəhəng dövlətin bünövrəsi çürümüşdü, ölkə dağılmaq üzrə idi. Mehman Ukraynanın Krivoy Roq şəhə-

rinə düşmüşdü. Ondan narahət xəbərlər gəlirdi. Yazırdı ana, burada mənə çox incindirilər. Hər yerdə tərəfdarı çox olan ermənilərin orada da tərəfdarları az deyildi. Amma bizim haqqımızı tanıyanlar da var idi. Belələri Mehmanı başa salmışdılar ki, burada sovet ordusuna xidmət etməkdənsə öz respublikana qayıdıb öz xalqına, millətinə xidmət elə. Öz ölkənə qayıdıb öz xalqına, millətinə xidmət etmək də onda asan iş deyildi, bunun üstündə səni tutub məsuliyyətə cəlb edərdilər. Buna baxmayaraq Mehman özündə cəsarət tapıb bu vacib addımı ata bilmişdi...

1990-cı ilin aprel ayında bir də gördüm qəfildən əldən düşmüş halda qapını açıb içəri girdi balam. Üst başı kir-kərmənin içində idi. Soruşdum bu nə haldır, ay başına dönüm, sən haradan gəlirsən? Dedi danışmalı deyil, ay ana, başqa əlacım qalmamışdı. Sağ olunlar, hər yerdə yaxşı adamlar var. Xətrimi istəyən əsgər yoldaşlarım dedilər sən heç nədən qorxma, kömək edək, qayıt öz ölkənə, orda daha çox lazımsan. Bir ukraynalı qadın mənə yük qatarına mindirdi, bura yük qatarında gəlmişəm, ona görə üst-başım belə kiritmişəm. Bilmədim gülən, ya ağlayan. Dedim bəs indi biz neyləyəcəyik, ay bala, burada vəziyyət olduqca çətindir. Erməni yaramazlar dinc dayanırlar, hər gün Qarabağdan ölüm, şəhid xəbəri gəlir, xəbər tutsalar səni də ora aparırlar. Gəl səni göndərim Bakıya, nənənin yanına, kim bi-

ləcək, nə qədər istəyirsən gizli şəkildə yaşa orada. Ara sakitləşəndən sonra işlərini sahmana salarsan. Gülüb dedi yox, ay ana, sən nə danışarsan?! Mən bura erməni yaramazlara cavab verməyə, Qarabağımızı düşmənlərdən müdafiə etməyə gəlmişəm. Daha deyməyə sözüm qalmadı. Birlikdə rayon hərbi komissarlığımıza getdik.

SSRİ dağılmaq üzrə olsa da vəziyyət tam aydınlaşmamışdı, hamı çaşqın vəziyyətdə idi. Komissarlıqda dedilər indi sən haqqında nə gördün görək? Mehman balam dedi nə tədbir görəcəksiniz, göndərin gedim Qarabağda döyüşüm. Dedilər səni birdən-birə Qarabağa göndərmək elə bilirəm asandır?! Yaxşısı budur sən get Bakıdakı Şıxov toplanış məntəqəsinə, könüllü kimi onlara müraciət elə. Elə də etdik. Gedib orada toplanış məntəqəsinə tapdıq. Bizə bir kapitan qarşıladı. O da Mehmanın sənədlərinə baxıb açıqla dedi niyə oradakı rahat xidmət yerini atıb bura qaçıbsan, burada məgər yel əsib, qoz tökülüb?! Hər gün Qarabağdan ölüm, yaralı xəbəri gəlir. Mehman dedi qoy gəlsin, mən öz ölkəmə, xalqıma xidmət etmək istəyirəm. Həmin kapitan daha bir söz demədi...

Mehman orada bir neçə ay hazırlıq təlimləri keçdikdən sonra döyüş bölgəsinə göndərildi. Gedib Kəlbəcər bölgəsinə düşmüşdü. Orada olarkən də bir neçə dəfə ona baş çəkməyə getdim. İndiki kimi deyildi. Çox ağır şəraitdə döyüşürdülər, döyüş sursatı, geyimin özü belə çatmırdı. Axırıncı dəfə ona baş çəkməyə gedəndə dedi, ana, xahiş edirəm daha əziyyət çəkim mənə baş çəkməyə gəlmə, bura gəlib çıxmaq olduqca çətin, darıxma, daha uşaq deyiləm, məndən nigaran qalma...

Ondan sonra daha ona baş çəkməyə getmədim... İki il fasilələrlə Mehman könüllülərin sırasında Qarabağ müdafiə etdi. 1992-ci il iyulun 17-də isə onun cənazəsi bura gətirildi... Bala dağı ağır olsa da mən balamla fəxr edirəm. Qəhrəman balam mənə şəhid anası kimi uca bir ad qazandı. Cənnət anaların ayaqları altındadır deyirlər, biz şəhid analarının cənnəti isə şəhid balalarını məzarlarının ayaqları altındadır..."